

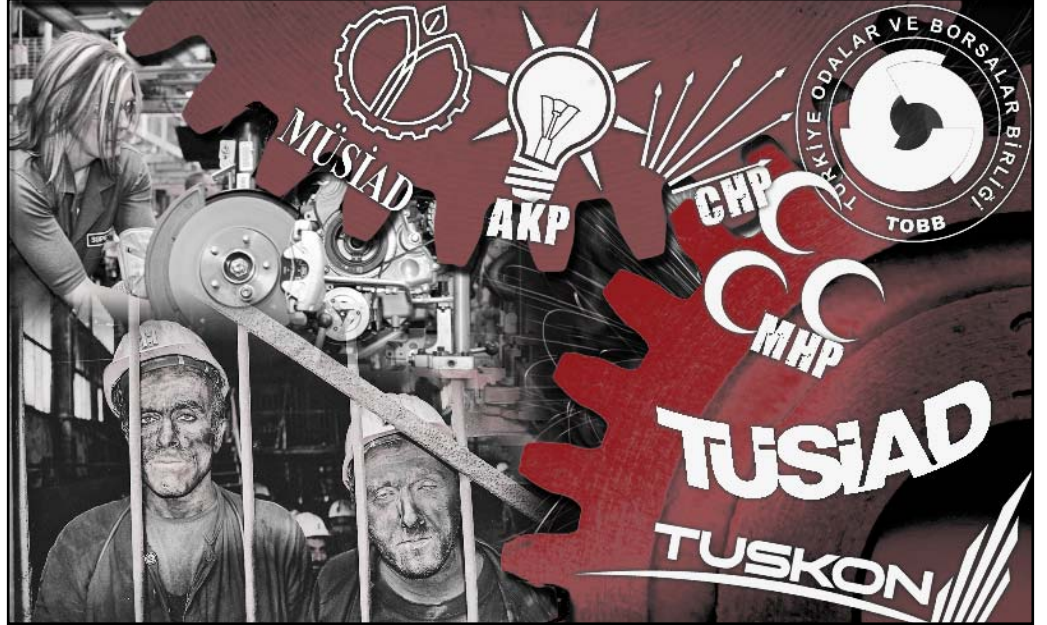
İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Şubat 2014 • No:71

Haramilerin Kavgasına Ortak Olmayalım!

Egemen sömürücü sınıfı oluşturan patronlar ve onların partileri arasında kıran kırana bir iktidar kavgası yaşanıyor. Bu kavga devlet gücünü ele geçirme kavgasıdır; bu kavga sermayenin hangi kesimlerinin daha fazla palazlandırılacağına kavgasıdır; bu kavga iç ve dış siyasetin nasıl belirleneceğinin kavgasıdır. Bu kavga haramilerin saltanat kavgasıdır.

17 Aralıkta başlatılan yolsuzluk ve rüşvet operasyonunun etkileri devam ediyor. Neredeyse her gün ses kayıtları yayınlanıyor. AKP'nin içine gömüldüğü yolsuzluk bataklığı, bazı büyük patronlarla nasıl kirli işlere girdiği ve medyayı nasıl susturduğu ifşa ediliyor. AKP, elindeki tüm devlet gücünü kullanarak yolsuzlukların ve rüşvetin üzerini kapatmaya çalışıyor. Üstelik kendisine karşı darbe yapıldığını iddia ederek, utanıp sıkılmadan mağdur rolü oynuyor.

Geçen sayımızda sormuştuk, bir kez daha soralım: Gerçekte ne oluyor? Aslında egemen sömürücü sınıfı oluşturan patronlar ve onların partileri arasında kıran kırana bir iktidar kavgası yaşanıyor. Bu kavga devlet gücü-

nü ele geçirme kavgasıdır; bu kavga sermayenin hangi kesimlerinin daha fazla palazlandırılacağına kavgasıdır; bu kavga iç ve dış siyasetin nasıl belirleneceğinin kavgasıdır. Bu kavga haramilerin saltanat kavgasıdır. Bu kavganın bir tarafında AKP var. MÜSİAD gibi devasa patron örgütleri, birçok medya grubu ve onlarca cemaat, AKP'nin arkasında yer almaktadır.

Burjuva muhalefet ise birkaç cepheden oluşmaktadır. En büyük patronların bir araya geldiği TÜSİAD, Gülen Cemaati, bu cemaatin patronlarının örgütü olan TUSKON, CHP ve önemli medya grupları, MHP gibi parti ve güçler burjuva muhalefet cephesini oluşturuyorlar. Her iki cephenin amacı da işçi-emekçileri aldatmak ve kendi

yanına çekmektir. Öyle gözüküyor ki bu kavga; yerel seçimler, cumhurbaşkanlığı seçimleri ve hatta genel seçimler sonuçlanana kadar da devam edecek. Bu iktidar kavgasında belediye seçimleri çok önemli bir yer tutmaktadır. Belediye seçimlerinde başarılı olacak parti ya da güçlerin, cumhurbaşkanlığı seçimleri ve genel seçimler için güç kazanması kuvvetle muhtemeldir. İşte bu nedenle kavga alabildiğine sertleşmiş durumdadır.

Bir bütün olarak burjuva muhalefet cephesi, yolsuzlukları ve kirli ilişkileri ifşa ederek AKP'yi halkın gözünden düşürmeyi ve seçimlerde oy toplama hedefliyor. Aslında AKP'nin ortaya saçılan kirli ilişkileri deveye kulaktır. Ama bu kadarı bile yolsuzluğun, çürümenin, arsızlığın ne boyutlara vardığını gözler önüne sermektedir. Ne var ki yolsuzluk ve rüşvet yalnızca AKP'ye mahsus değildir. Yolsuzluk, rüşvet, yalan dolan kapitalist sömürü düzeninin mayasında var. AKP, CHP ve MHP gibi partiler ise, bu çürümüş düzen partileri olarak siyaset yapmaktadırlar.

Bu düzende patronlar ve hükümetler daima içli dışlıdır. Milletvekillerinin büyük çoğunluğu ve pek çok bakan aynı zamanda patrondur. TÜSİAD, MÜSİAD ve TUSKON gibi örgütlerde bir araya gelen patronlar, hükümetin politikalarını kendi çıkarları doğrultusunda oluşturmaya çalışırlar. Kapitalist sömürü düzeninde hükümetler, bir bütün olarak patronlar sınıfının çıkarları için çalışırlar. Ancak iç içe geçtikleri sermaye gruplarının palazlanması için daha fazla çalışırlar. Başbakan Erdoğan, bakanlar ve patronlar arasında geçen konuşmaları içeren ses kayıtları, bu gerçeği gözler önüne sermektedir. Patronların "rica"larını dinleyen Başbakan Erdoğan ve bakanlar, derhal onların arzusu temelinde harekete geçmektedirler. Karşılığında da onlardan kendi kişisel çıkarları doğrultusunda taleplerde bulunmaktadırlar.

Her işçi kardeşimiz şu soruları sormalıdır: Düşük ücretlerden, uzun iş saatlerinden, taşerondan ve esnek çalışmadan rahatsız olan hangi işçi, Başbakan'ı arayıp şikâyet edebiliyor? Hangi işçi, kendi çıkarları için Başbakan'ı harekete geçirebiliyor? Dahası hangi işçi, doğrudan Başbakan'a ulaşabiliyor? Bu soruları uzatmak mümkün, ancak hakikat kabak gibi ortadadır: AKP ve Erdoğan patronların hizmetindedir. Aynı Başbakan'ın hakkını arayan işçilere, "ayaklar baş mı olacak" demesi boşuna değildir.

Bozuk düzende sağlam çark olmaz! Çürümüş kapitalizmden işçilere hayır gelmez. Dolayısıyla AKP gidip de yerine CHP ya da MHP geldiğinde farklı olmayacak! Yolsuzluk, rüşvet, yalan dolan ortadan kalkmayacak. Her şeyin para üzerine kurulu olduğu bu

aşâğılık sömürü düzeni birden bire aklanıp paklanmayacak. İşte bu nedenle işçilerin, izlediği işçi düşmanı politikaları ve yolsuzlukları doruğa çıkaran AKP karşısındaki alternatifini ne CHP ne de

MHP'dir. Bunların hepsi defolup gitmelidirler!

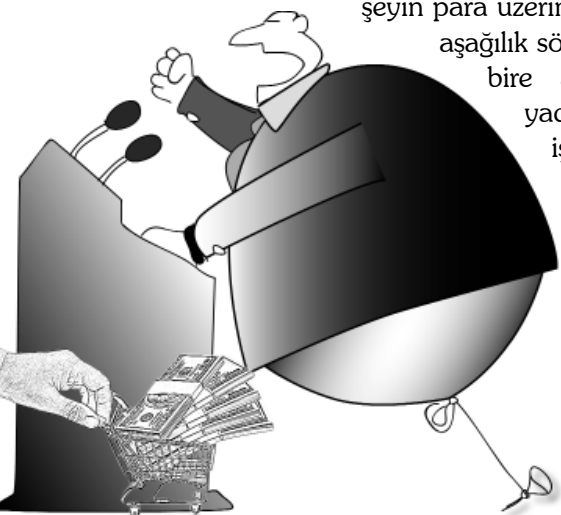
Asıl gerçeği görmek zorundayız: Büyük bir iktidar kavgası yaşanıyor. Peki, işçiler bu iktidar kavgasında kimin yanında duracaklar? Bir başka soru daha soralım: İşçiler ile patronların ve onların hizmetindeki partilerin çıkarları bir mi? Elbette ki değil. Durmaksızın "millet iradesi"nden söz eden AKP, o "millet iradesi"nin %99'unu oluşturan işçi-emekçilerin sorunlarını çözmek için ne yapmaktadır? Emeklilik yaşını uzatan, taşeronluk ve esnek çalışma sistemini alabildiğine yaygınlaştıran, işçilerin iş kazalarında ölmesine "kader" diyerek patronları aklayan ve ceza veremeyen, asgari ücreti sefalet ücreti olarak tutan AKP değil mi? Ya CHP ve MHP'ye ne demeli? Gece gündüz çalışan, üreten, alın teri akıtan işçiler, bu partilerin umurunda değildir. O nedenle işçilerin sorunlarını da gündemlerine almıyorlar.

Belediye seçimlerinde emekçilerden oy isteyen tüm bu partilerin emekçi mahallelerine dönük hiçbir plan ve programı yoktur. Oysa tam anlamıyla "dökülen" emekçi mahallelerinin altyapı sorunları çözüm bekliyor. Kentsel dönüşüm adı altında emekçilerin evleri başlarına yıkılırken, nasıl bir kentsel dönüşüm istedikleri onlara sorulmuyor. Evlerinden atılan emekçiler, kentin dışına, kuş uçmaz kervan geçmez yerlere sürülüyorlar. Özellikle kentin dışında yer alan emekçi mahallelerinin ulaşım sorunu devam ediyor. Emekçi mahallelerinde, yerleşim alanıyla uyumlu büyük parklar, tiyatro ve sinema gibi sosyalleşme alanları yoktur. Çocuk bakımını hafifletecek ve emekçi kadınlara nefes alıracak ücretsiz mahalle kreşlerinin açılması gündeme bile getirilmemektedir.

Ne AKP ne CHP ne de MHP, işçilerin çalışma ve yaşam alanlarına dair sorunları gündeme getiriyor. O halde işçilerin yeri asla bu partilerin yanı olamaz. Biz işçiler bir sınıfız ve bizim çıkarlarımız ortaktır. Bu nedenle işçiler olarak birleşmeli, birlikte hareket etmeli ve sürüp giden iktidar kavgasında şu ya da bu egemen kesimin yanında yer almamalıyız. Eğer birleşirsek kendi sınıfımızın çıkarları için mücadele ederiz. Ama eğer dağınık bir şekilde kalırsak, şu ya da bu sermaye partisini savunmaya devam ederiz; patronların çıkarları için sürüp giden kavganın peşine takılırız. Bu su götürmez bir gerçektir.

İşte bu nedenle, bir taraftan kendi sınıfımızın çıkarları için bir araya gelirken, öte taraftan da belediye seçimlerinde tavrımızı ortaya koyalım: Patronların kâr düzenini savunan partilere oy vermeyelim. Sonuçta asıl alternatif elbette ki işçilerin birleşmesi ve kendi örgütlü gücüyle kapitalizme karşı mücadele etmesidir. Ama bu uğurda mücadeleyi sürdürürken, bugünkü seçim sürecinde, işçilerin, emekçilerin çıkarlarını savunan, bizlerin sorunlarını gündemine alan, demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesini hedefleyen emekten yana adayları destekleyelim. ■

"Bozuk düzende sağlam çark olmaz!" Çürümüş kapitalizmden işçilere hayır gelmez. Dolayısıyla AKP gidip de yerine CHP ya da MHP geldiğinde farklı olmayacak! Yolsuzluk, rüşvet, yalan dolan ortadan kalkmayacak. Her şeyin para üzerine kurulu olduğu bu aşâğılık sömürü düzeni birden bire aklanıp paklanmayacak.

Mezarda Emekli Olmak

İstemiyoruz!

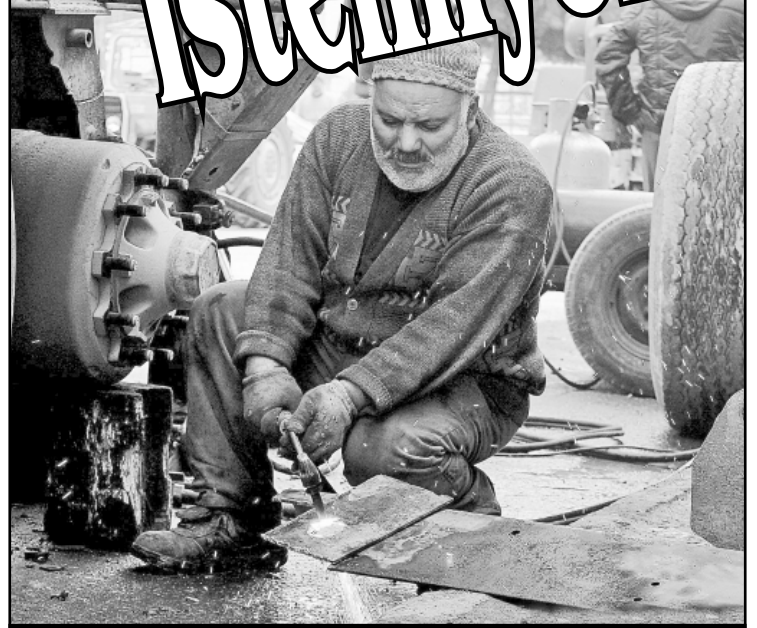
Her işçi bir gün emekli olmayı hayal eder. İnsanı tüketen çalışma temposundan kurtulmayı, çalışırken yapamadığı şeyleri yapmayı ister. Kimisi evinde oturup torunlarını sevmeyi, kimisi şehrin gürültüsünden kaçmayı, kimisi yitirdiği sağlığı nedeniyle çalışmanın verdiği eziyeti dindirmek ister. Ama bu basit ve son derece insani istekler işçilere çok görülür.

İşçiler yaşamak için çalışmak zorundadır. Eğer çalışmazlarsa en temel ihtiyaçlarını bile karşılayamazlar. Oysa insanlar zamanla yıpranırlar, yaşlanırlar ve çalışamayacak duruma gelirler. İşte bu yüzden işçiler çalışırken yalnızca bugünlerini düşünmezler. Geleceklerine dair kaygı duyarlar ve yaşlandıklarında ya da çalışamayacak duruma geldiklerinde kendileri ve aileleri için bir güvenceleri olsun isterler. Bu nedenle işçiler, dünya ölçeğinde uzun yıllar boyunca sosyal güvence için mücadele etmiş ve emeklilik hakkını patronlara kabul ettirmişlerdir.

Patronlar işçileri iliklerine kadar sömürüyor, yıpratıcı koşullarda çalıştırıyorlar. Çalışma koşullarının zorluğu, aşırı derecede uzayan iş saatleri ve fazla mesailer nedeniyle işçiler çok daha genç yaşlarda tükeniyorlar. Böylece 15-20 yıl içinde bir işçi, normal bir çalışmayla 25-30 yılda yıpranan işçi kadar yıpranıyor. Dolayısıyla emeklilik yaşı da buna göre ayarlanmalıdır. Ama bu fazla çalışma ve yıpranma emekliliğe yansıtılmıyor. İşçiler yıllarca hasta ve tükenmiş bir şekilde çalışıyorlar.

Devlet, patronların talebi doğrultusunda, arka arkaya, emeklilik hakkını sınırlandıran ve emeklilik yaşını yükselten yasalar çıkarttı. Meclis'ten bir gecede geçirilen yasalarla milyonlarca işçi ailesinin hayatı ve planları altüst edildi. Önce 1999 yılında, daha sonra da 2008'de yapılan düzenleme ile emekli olabilmek için ödenmesi gereken prim miktarı da emeklilik yaşı da yükseltildi. Yıllar içinde emeklilik şartları ağırlaştırıldı. Yeni işçi kuşakları mezarda emekliliğe mahkûm edildi. 1976 yılından önce çalışmaya başlayan insanlar için 25 yıl çalışmış ve 5 bin gün prim yatırmış olmak yeterliydi. Bu şartları yerine getirenler, yaşlarına bakılmaksızın emeklilik hakkı elde edebiliyorlardı. Ancak 1976'dan sonra işe girenler için yaş sınırlaması getirildi ve bu yaş kademeli olarak 60'a kadar çıkartıldı. Prim gün sayısı ise yine kademeli olarak 5000'den 7000 güne çıkartıldı. Ama bu rakamlar sadece 2035 yılına kadar geçerli. 2035'ten sonra emeklilik yaşı kademeli olarak 65'e ve ödenmesi gereken prim gün sayısı ise 9000 bine çıkartılıyor. Bu süreç 2048'de tamamlanmış olacak. Meselâ ilk defa 2028 yılında işe girecek bir işçi, emekli olabilmek için 9 bin işgünü prim ödemek zorunda kalacak. İşçi sınıfının evlatları mümkünse mezara kadar çalışmaya ya da aklıktan ölmeye mahkûm edilmek isteniyor!

Ağır ve tehlikeli işlerde çalışan işçiler o işkolunda en az

Devlet, patronların talebi doğrultusunda, arka arkaya, emeklilik hakkını sınırlandıran ve emeklilik yaşını yükselten yasalar çıkarttı. Meclis'ten bir gecede geçirilen yasalarla milyonlarca işçi ailesinin hayatı ve planları altüst edildi.

3600 gün çalışmışlarsa, çalıştıkları sürenin dörtte biri sigortalılık sürelerine ekleniyor. Yani prim günü arttırılmadan sigortalı oldukları süre dörtte bir oranında daha uzun sayılıyor. Özetle 20 yıl çalışan ve bu işkollarından birinde 3600 günden fazla prim ödemiş olan bir işçinin sigortalılık süresi 25 yıl sayılıyor. Buna "itibari hizmet süresi" deniliyor. Ancak 2010 yılında yapılan bir düzenleme ile pek çok işkolu ağır ve tehlikeli işler kapsamından çıkarıldı. Tek bir düzenleme ile o işkollarında çalışan milyonlarca işçi 7 saatlik işgünü ve itibari hizmet süresi hakkını kaybetti.

Patronlar işçileri sigortasız, taşeron, kısa süreli sözleşmelerle çalıştırıyorlar. Ağır çalışma temposu ile meslek hastalıkları ve iş kazalarına mahkûm ediyorlar. Hakkını arayan işçiyi anında kapının önüne koyuyorlar. Belli bir yaşın üzerindeki işçileri işe almıyorlar. Devlet ve hükümetler, yasaları ve uygulamalarıyla patronların arkasında duruyor, onların bir dediğini iki etmiyor. Ama sıra işçilere geldiğinde, yıllar yılı çalışmamızın ve yıpranmamızın karşılığı olan emeklilik hakkımız gasp ediliyor, evlatlarımız mezarda emekliliğe mahkûm ediliyor.

Emeklilik hakkı uzun yıllar süren işçi mücadeleleriyle kazanılmıştır ve korunmasının yolu da işçilerin birleşerek mücadele etmesidir. Emeklilik hakkımızın kırılıp kuşa çevrilmesine karşı çıkmak ve geleceğimizi ipotek altına almaya çalışanların planlarını bozmak için mücadeleye! ■

İşçiler Hakları İçin Mücadele Etmeye Devam Ediyorlar

Türk-İş'ten "Kölelik Düzenine Son" mitingi

Türk-İş, 15 Şubatta Ankara'da "Kölelik Düzenine Son, Taşeronlaşmaya, Örgütsüzlüğe, Kurlsız Çalışmaya Hayır!" mitingi düzenledi. Türk-İş'e bağlı sendikaların üyesi on binlerce işçi, Türkiye'nin çeşitli kentlerinden Ankara'da bir araya geldi. Sabah 9'da gar önünde toplanan işçiler, Sıhhiye Meydanı'na doğru yürüyüşe geçtiler. İşçilerin taşıdıkları dövizlerinde şunlar yazılıydı; "Yargı Kararım Burada Kadrom Nerede?", "Demokrasi İşçilerin Haklarını Sindirebilmektir", "İşyerleri Bizimdir Sattırma-yacağız!" İşçiler yürüyüş sırasında "Direne Direne Kazanacağız", "Taşeronla Hayır", "Kadro Hakkımız Söke Söke Alırız!" sloganlarını attılar.

Mitingin açılış konuşmasından sonra işçilere söz verildi. İlk konuşmayı şeker fabrikalarında 18 yıl boyunca mevsimlik işçi olarak çalışan Salim Gündüz yaptı. Salim Gündüz şunları söyledi: "Aynı yolda omuz omuza yürüdüğümüz emekçi kardeşlerim, sizleri şeker fabrikasının onurlu işçileri adına selamlıyorum. Bizler emeğimiz için mücadele ediyoruz. 2006'da bize verilen sözler unutuldu. 12 ay çalışma hakkımız elimizden alındı. Emeklilik hakkımız imkânsız kılındı. Biz haktan yanayız, hukuktan güç alıyoruz." Gündüz, özelleştirmenin işsizlik demek olduğunu, özelleştirme yerine şeker fabrikalarının yeniden yapılandırılması gerektiğini, bunun için şeker işçisinin her türlü fedakârlığı yap-

maya hazır olduğunu vurgulayarak sözlerini bitirdi.

Daha sonra Yatağan işçisi Mustafa Göçmen bir konuşma yaptı. Yatağan işçisinin 153 gündür direndiğini söyleyen Göçmen, bundan asla vazgeçmeyeceklerini, direnmenin onur olduğunu dile getirdi. Göçmen, özelleştirmeye karşı verdikleri mücadelede, her türlü hukuksuzluğa başvuran hükümetin kendilerini engellemeye çalıştığını anlattı ve hükümete şöyle seslendi: "Emeğe ve emekçilere saldırmaktan vazgeçin. Kölelik düzeninden ve özelleştirmelerden derhal vazgeçin, emeğe ve emekçilere sahip çıkın. Taşeron işçilerinin kadro taleplerinin derhal kabul edilmesini istiyoruz. İşçi sınıfını üretimden gelen gücünü kullanmaya mecbur bırakmayın!"

Yatağan işçisinin ardından kürsüye gelen Yol-İş üyesi Mustafa Dağtekin, "Türkiye'nin dört bir yanından gelerek Sıhhiye Meydanı'nı bir çiçek bahçesine çeviren on binlerce emekçi arkadaşım, sizleri en sıcak sınıf kardeşliği duygularıyla selamlıyorum" diyerek konuşmasına başladı. Dağtekin, yaklaşık 4 yıldır sendikalarının önderliğinde taşeronla karşı mücadele verdiklerini, ilk önce sendikalarına üye olduklarını ve binlerce taşeron işçisi olarak mücadeleye katıldıklarını söyledi. Toplu iş sözleşmesinden yararlanmak istediklerinde ise Karayolları Genel Müdürlüğü'nün, kendilerini karayolları işçisi saymadığını hatırlattı. Yargı kararlarının uygulanmadığını ve hukuksuzluk yapıldığını dile getiren Dağtekin, "mahkemeye gittik kazandık, yargıya gittik kazandık, daha nereye gidelim?" diye sordu. Dağtekin, taşeronluğa karşı sonuna kadar mücadele edeceklerini ifade etti.

Denizli'de direnişte olan Zorlu Tekstil işçilerini temsilen direnişçi Zorlu Tekstil işçisi Rabia Daşdemir de bir konuşma yaptı. Daşdemir, bir kadın işçi olarak yaşadığı zor-

Punto Deri direnişi sürüyor

Sendikalaşmak istedikleri için işten çıkartılan Punto Deri işçilerinin direnişi, Ağustos ayından bu yana devam ediyor. İşçiler, uzun çalışma saatlerine ve düşük ücretlere karşı mücadele başlattılar. Sendikalaşmadan önce birbirlerini pek tanımadıklarını, ama direnişe geçtikten sonra her şeylerini paylaştıklarını anlatan işçiler, mücadele etmenin işçileri birbirine kenetlediğini ve dostluklarını pekiştirdiğini ifade ediyorlar.

Direnişleri boyunca çeşitli demokratik kitle örgütleri ve UID-DER tarafından ziyaret edilen direnişçi işçiler, başka işyerlerinde haklarını arayan ve direnişte olan işçilerin mücadelesine de destek veriyorlar. Daha önce THY işçilerine dayanışma ziyaretleri gerçekleştirmişlerdi; geçtiğimiz ay boyunca ise Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde ve son olarak Greif Çuval'da direnişe geçen işçilere dayanışma ziyaretleri gerçekleştirdiler. Punto Deri işçileri, işlerine sendikalı olarak geri dönünceye kadar mücadelede kararlı olduklarını belirtiyorlar.

Ağrı Doğubayazıt'ta ve Diyadin'de işten atmalar ve taşeronlaştırma protesto edildi

Ağrı'da Aras EDAŞ'ın arıza, bakım ve onarım işlerini yapan taşeron firmanın ihaleyi kaybetmesi üzerine işten çıkartılan işçiler, Doğubayazıt'ta protesto eylemi gerçekleştirdiler. İşçiler, Doğubayazıt'ta 37 olan işçi sayısının 20'ye düşürülmesini, Aras EDAŞ'ın arıza, bakım ve onarım binasında kurdukları çadırda birkaç gün açlık grevi yaparak protesto ettiler. Açlık grevinin ardından 80 işçi, 12 Şubatta çadırlarını şehir merkezine taşıyarak oturma eylemi başlattı. İşçilerin eylemi devam ediyor.

7 Şubatta Ağrı Diyadin'deki PTT binası önünde bir araya gelen işçiler, taşeronlaştırmayı ve işten çıkarmaları protesto etmek için bir basın açıklaması gerçekleştirdiler. İşçilerin eylemine BDP Diyadin Belediye Eşbaşkan Adayı Hazal Aras, köy ve mahalle muhtarları, demokratik kitle örgütleri ve BDP'li yöneticiler destek verdiler. Basın açıklamasını işçiler adına Osman Karaduman yaptı. Karaduman, EDAŞ'ın arıza onarım ve bakımı hukuksuz bir şekilde taşeronlar üzerinden yürüttüğünü ifade etti. İki yılda bir ihalelerle işten çıkarılmakla tehdit edildiklerini, yıllardır

lukları anlattıktan sonra şunları söyledi: "Bizler insanca ücret alabilmek için, çalışma koşullarımızın düzeltilmesi için, fabrikamızda kreş olsun, ikramiyemiz olsun, yakacak yardımımız olsun diye, eşimle çocuğumuzla geçireceğimiz vaktimiz olsun diye sendikaya üye olduk. Ama anayasal hakkımızı kullandık diye kapının önüne konduk." Daşdemir, patronların işçileri insan değil bir makine gibi gördüklerini, kendisinin de 12-16 saat, Pazar tatili dahi yapmadan çalıştığını ama hakkını aradığı için kapının önüne konduğunu belirtti. Mücadelelerinde geri adım atmayacaklarını, direnişlerinin Denizli'deki diğer tekstil işçilerine de örnek olacağını söyledi. İşçilerin konuşmalarının ardından sözü Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay aldı. Atalay'ın konuşmasının ardından miting sona erdi.

Greif'te işçiler fabrikayı işgal ettiler

Dünyanın önde gelen firmalarına çuval üreten Greif (Sunjüt) fabrikası işçileri, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinden bir sonuç çıkmaması üzerine, haklarını almak için 10 Şubatta Hadımköy'deki fabrikayı işgal ettiler. Greif'in Dudullu ve Hadımköy'deki fabrikalarında toplam 1500 işçi çalışıyor. İşyerinde DİSK/Tekstil Sendikası örgütlü. İşçilerin birliğini kırmak isteyen patron, işçilerin çoğunu taşeron şirketler üzerinden işe almış durumda. Greif işçileri, taşeron çalıştırma biçimine, düşük ücretlere ve sosyal haklardan yoksun bir biçimde çalıştırılmaya karşı mücadele veriyorlar. Fabrikada bir komite kuran Greif işçileri, bu komitenin aldığı kararlar doğrultusunda hareket ediyorlar. Fabrikadaki güvenliği kendileri sağlayan işçiler, sabahları spor yaparak güne başlarken, gün içinde eğitim toplantıları da yapıyorlar. Civardaki işyerlerinde çalışan işçilere neden fabrikayı işgal ettiklerini anlatan bildiriler dağıtıyorlar. Fabrikada çalışan taşeron işçiler de, gruplar halinde fabrikaya gelerek sendikaya üye oluyor ve işgale katılıyorlar. Evlerine dönüşümlü olarak giden işçileri, işçi aileleri de fabrikaya gelerek yalnız bırakmıyor. Derneğimiz UID-DER de, işçilerin hakları için verdiği mücadeleye sahip çıkıyor, işçi sınıfı dayanışmasının bir gereği olarak Greif işçilerini ziyaret ediyor.

fazla mesai ücretleri ödenmeden ve zam almadan çalıştırıldıklarını söyledi. Karaduman, “Geleceğimiz taşeronun iki dudağı arasına bırakılıyor ama İş Kanunu’nun 2. maddesi bütün yükümlülüklerin işverende yani Aras EDAŞ’ta olduğunu belirtmektedir” dedi. Karaduman’ın ardından Enerj-Sen Temsilcisi Umut Eskin ile Genel-İş Bölge Temsilcisi Ersin Erincik de birer konuşma yaptılar. Konuşmaların ardından sloganlar ve alkışlar eşliğinde Aras EDAŞ binasının önüne kadar bir yürüyüş gerçekleştirildi.

Cargill’de işten çıkarmalara karşı basın açıklaması

Bursa Orhangazi’de faaliyet gösteren Cargill fabrikasında Öz Gıda-İş’te örgütlenmek isteyen işçilerin işten çıkarılması üzerine, 7 Şubatta fabrika önünde basın açıklaması gerçekleştirildi. Patronun uygulamalarını ve işten çıkarmaları protesto eden işçiler, 9 Şubatta Gemlik İşkele Meydanı’nda basın açıklaması gerçekleştirdiler. “Sendikal hakkımız engellenemez” diyen işçiler, sendikaya üye oldukları günden itibaren işveren temsilcilerinin hukuk tanımaz bir tavır sergilediğini, işçilerin örgütlenmesine engel olmak için entrikalara başvurduğunu ifade ettiler. Sendika yetki alabilmek için gerekli sayıya ulaşmak üzereyken, gece yarısı saat 3’te performans değerlendirmesi yapıldığı ve 4 işçinin işten çıkartıldığı belirtildi. Basın açıklaması mücadele vurgusuyla sona erdi: “Bu hukuksuzluğun karşısında susmadık, susmayacağız. Cargill yönetimi işimizi geri verene ve çalışanların sendikalaşmasına razı olana kadar mücadelemize devam edeceğiz.”

Karabük’te sağlık emekçilerinden basın açıklaması

Yenişehir Mahallesi’ndeki bir özel hastanenin sağlık çalışanları, 7 aydır ücretlerinin ödenmemesini ve hastanenin faaliyetini durdurmasını protesto ettiler. 10 Şubatta Kemal Güneş Caddesi’nde bir araya gelen sağlık çalışanları, simgesel bir tabutun etrafında tepkilerini dövizler ve sloganlarla dile getirdiler. Hastane çalışanları adına bir basın açıklaması yapan İrem Saraç, 4 Şubatta hastanenin faaliyetini durdurduğunu, 7 aydır ücret alamadıkları için avukat tutacak paraları olmadığını belirtti. Hastanenin Karabük halkına mal olduğunu ve onu ayakta tutmak için çabaladıklarını ifade etti. Basın açıklamasından sonra tabut eşliğinde caddede yürümek isteyen işçiler, polis engeliyle karşılaştılar.

Denizli’de Zorlu Tekstil işçilerinin direnişi ikinci ayında

Zorlu Tekstil işçileri sendikalaşmak istediklerinde patronun bildik bir saldırısıyla karşı karşıya kaldılar. 36 TEKSİF üyesi “işler azaldı” gerekçesiyle 9 Ocakta işten çıkartıldı. İşyerine sendikanın girmesini istemeyen Zorlu Tekstil patronu, sendikaya ve sendikalı işçilere çamur atmaktan geri durmuyor. Direnişçi işçiler, vardiya değişimleri sırasında

işçilere sendikaya üye olmaları çağrısında bulunuyorlar, servislerle içeri giren ve çıkan işçilerse arkadaşlarına alkışlarla destek oluyorlar. Kentteki sendikalar ve demokratik kitle örgütleri tarafından ziyaret edilen işçilere, TEKSİF Sendikası tarafından erzak yardımı yapılıyor.

Kayalar Tekstil’de patronun ücretsiz izin dayatmasına karşı direniş

Adana’da faaliyet gösteren Kayalar Tekstil fabrikasında 200 işçi ücretsiz izne çıkarılmalarına karşı üretimi durdurarak 6 Şubatta direnişe geçtiler. 90 işçinin Tüm Tekstil-İş Sendikası’nda örgütlendiğini öğrenen patron, diğer işçilerin de sendikalaşma ihtimalinden dolayı 200 işçiyi ücretsiz izne çıkardı. Kaya Tekstil işçileri, patronun ücretsiz izin dayatmasına fabrika önünde mücadele etme kararı alarak cevap verdiler. Fabrikada çalışma koşullarının ağır olduğunu belirten işçiler, 10-15 liralık yevmiyelerle Suriyeli işçilerin çalıştırıldığını, 5-6 yıllık işçilerin bile sigortasız olduğunu ifade ediyorlar. İşçiler haklarının verilmesini ve patronun toplu sözleşme masasına oturmasını talep ediyorlar.

Dev Sağlık-İş’ten 16 hastanede eylem

DİSK/Dev Sağlık-İş Sendikası, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın sendikanın toplu sözleşme hakkını bir genelgeyle işlevsiz hale getirmesini, 14 Şubatta 10 farklı kentte 16 hastanede eylemlerle protesto etti. Hastane yönetimleri, yapılan basın açıklamalarının ardından kurulan toplu sözleşme masalarına çağrıldı. İstanbul, Kocaeli, Diyarbakır, Bursa, Samsun, İzmir, Antalya, Adana, Mersin ve Tunceli’deki hastanelerde eylemler gerçekleştirildi.

Sağlık işçilerinin talepleri şöyle:

- Taşeron sağlık işçileri hastanelerin asli ve sürekli işçileridir, iş güvencesi istiyoruz.
- Ücretlerimiz açlık sınırının bile altında asgari ücrettir. Bütün işçilerin hakkı olan yılda iki ikramiye hakkı istiyoruz.
- Aylık toplu taşıma abonman ücreti kadar yol parası ve İş Kanunu’nda ön görülen yıllık izinlerimizi istiyoruz.
- Başta İşçi Sağlığı ve İşçi Güvenliği Kurulları olmak üzere yönetimde söz hakkı istiyoruz. ■

Fazla Çalışma İşçileri Hasta Ediyor!

Uzun saatler boyunca çalışmak işçileri hasta ediyor ve psikolojilerini bozuyor. Dünya Sağlık Örgütü'nün, sendikaların, meslek kurumlarının ve bağımsız bilimsel araştırmacıların yayınladığı raporlar, çok çalışmanın işçileri hasta etmekle kalmadığını, aynı zamanda işçileri yalnızlaştırarak insani ilişkileri de ortadan kaldırdığını gözler önüne sermektedir. Aşırı çalışmanın en ağır sonucu ise, meslek hastalıklarına bağlı ölümler olmaktadır.

İş saatlerini uzatmanın en kolay yolu işçileri fazla mesaiye bırakmaktır. Böylece yasal engeller bu şekilde aşılmaktadır. Gözünü kâr hırsı bürümüş patronlar, ücretleri düşük tutarak işçileri fazla mesaiye kalmaya zorluyorlar. Hayat pahalılığı karşısında ücretleri eriyen işçiler ise, gelirlerini bir parça yükseltmek istedikleri için bu dayatmaya boyun eğiyorlar. Fakat sonuçta çalışma saatleri uzarken ve işçiler gece gündüz çalışıp tükenirken, patronlar ceplerini şişirmeye devam ediyorlar. İş öyle bir noktaya geldi ki, patronlar utanıp sıkılmadan, fazla mesailerle 12 saate çıkan iş saatlerini normal olarak kabul etmeye başladılar. İşçiler insan değilmiş gibi, işçilerin fazla mesaiye kalıp kalmayacağını sormaya tenezzül bile etmiyorlar. Tüm üretim ve vardiyalar 12 saat üzerinden planlanırken, işçiler dikkate alınmıyor. Üstelik çoğu işyeri Cumartesi ya yarım gün ya da tam gün çalışmasına rağmen, işçilere fazla mesai ücreti de verilmemektedir.

Yasal olarak haftalık çalışma süresi 45 saattir. Bu süre fazla mesailerle birlikte 70-75 saate kadar çıkmaktadır.

Türkiye, işçilerin en uzun çalıştığı ülkeler

kıyaslamasında Çin ve Hindistan gibi ülkelerin arasına girmektedir. Ama bu gerçeğe rağmen patronlar, arsızca işçilerin yeterince çalışmadığını ileri sürmek-

tedirler. Üstelik yalnızca iş saatleri uzatılmıyor; aynı zamanda iş temposu da hızlandırılıyor. İki ve hatta üç işçinin yapacağı işi bir işçiye yaptırıyor, işçileri tam anlamıyla at gibi koşturuyorlar. Sabah ya da akşam vardiyasında işyerine giren işçi, tüm enerjisini tüketmiş olarak işten ayrılmaktadır.

Uzun saatler boyunca tempolu bir şekilde çalışma, işçileri tüketip her türlü hastalığa davetiye çıkartmaktadır. Özellikle gece vardiyası ve gerekli iş güvenliği önlemlerinin alınmaması, pek çok meslek hastalığını tetiklemektedir. Fazla çalışmanın en doğrudan sonucu strestir. Doğru düzenlenemeyen, dış dünyayla ilişkisi kesilen, ailesini ve arkadaşlarını göremeyen işçinin psikolojisi bozuluyor. İşçi giderek çevresinden kopmakta, içe kapanmakta, duygusal açıdan hislerini kaybetmektedir. Deyim yerindeyse robotlaşmaktadır. Fazla çalışmaya bağlı olarak mide, bağırsak, kas ve iskelet bozuklukları baş gösterirken, bağışıklık sistemi zayıflamaktadır. Özellikle gece çalışması, güneşin doğuş ve batışına göre ayarlı olan insanın uyku düzenini altüst etmektedir. Gece çalışmasından kaynaklı uyku bozuklukları, hazımsızlık, karında gerginlik ve ağrı, mide ülseri ortaya çıkmaktadır.

Fazla çalışma, iş güvenliği önlemlerinin alınmamasıyla da birleşerek meslek hastalıklarını kamçılıyor. Eklem yerlerinin deforme olması, fitik, duyma kaybı, baş ağrısına bağlı şikâyetler en yaygın ve bilinen meslek hastalıklarıdır. Fakat gerçekte on binlerce meslek hastalığı var ve bunların başında da kanser gelmektedir. Petrokimya, metal, deri, tekstil, ağaç, cam, yol yapımı, sağlık başta olmak üzere birçok sektörde, sektörün özelliklerine bağlı olarak kanser hastalıkları gelişmektedir. Meselâ Türkiye'de her yıl 150 bin insan kanser hastalığına yakalanıyor ve bunun 9 ilâ 15 bininin meslek hastalıklarına bağlı olarak geliştiği tahmin ediliyor. Lâkin kansere yakalanan herhangi bir işçiye, bunun meslek hastalığı olarak geliştiği söylenmemekte, bu yönde bir tanı konmamaktadır. Çünkü hükümetler ve patronlar, işçilerin meslek hastalıklarına yakalanmasını ve ölmesini umursamıyorlar. Dünyada 40 bin çeşit tanımlanmış meslek hastalığı varken, bu rakam Türkiye'de yalnızca 600 civarındadır. Oysa Uluslararası Çalışma Örgütü'nün raporlarına göre, Türkiye'de çalışan nüfus dikkate alındığında her yıl en az 150 bin ilâ 360 bin kişi meslek hastalığına yakalanmaktadır.

Meslek hastalıkları, kapitalist sömürü sisteminin işçilerin başına musallat ettiği en büyük sorunların başında gelmektedir. Dünyada her yıl 160 milyon insan meslek hastalıklarına yakalanırken, 2 milyon kişi ise yine meslek hastalıklarından dolayı yaşamını kaybetmektedir. Yani tam bir yıkım ve felâket söz konusudur. Bu yıkıma neden olan ise patronların açgözlülüğüdür. Bu açgözlülüğü besleyen kapitalist sistemdir.

Fazla çalışma işçileri hasta ve mutsuz ediyor, canlarını alıyor. Oysa bugünkü teknolojiyle tüm gerekli iş güvenliği önlemlerini alabilir ve çok daha az çalışarak ihtiyaçlarımızı karşılayabiliriz. Ancak bunun için işçilerin birlik olması ve patronların karşısına şu taleplerle dikilmesi gerekmektedir: **Ücretler yükseltilsin, iş saatleri düşürülsün, gece vardiyası yasaklansın ve gerekli iş güvenliği önlemleri alınsın!** ■

Dünyada İşçi Eylemleri Sürüyor

Mısır'da binlerce tekstil işçisi grevde

Sanayi şehri Mahalla'da bulunan Dokuma ve Tekstil Fabrikasında çalışan binlerce işçi, ikramiyelerinin ödenmesi ve tespit edilen asgari ücretin uygulanması talebiyle 10 Şubatta greve çıktı. Mısır'da devlete ait en büyük tekstil fabrikasında, 2013'te ödenmesi gereken ikramiyelerin ertelenmesi üzerine işçiler grev kararı aldılar.

İşçiler, ayrıca asgari ücretin 1200 Mısır Pound'una (172 dolar) çıkartılmasını, bununla birlikte, Dokuma ve Eğirme firması yöneticisi ve aynı zamanda kamu sektöründe yer alan tüm tekstil firmalarının başında bulunan Fuad Abdel Alim'in görevden alınmasını talep ediyorlar.

Greve başlayan on binden fazla işçiye, gece vardiyasında çalışan 2 bin işçi daha katıldı ve böylece grevci işçi sayısı daha da arttı. İşçiler kendilerine 2 hafta içerisinde ikramiyelerinin kalan kısmının ödeneceğinin söylendiğini, fakat henüz somut bir gelişmenin olmadığını dile getiriyorlar. Nitekim ikramiyelerin 15 Şubatta ödeneceğine dair bir resmi yazının fabrikaya asılmasına aldırmayan işçiler, bu yazıyı inandırıcı bulmayarak yırttılar. Mübarek diktatörlüğü altında da pek çok kez greve çıkan ve hak arayışını sürdüren Mahalla işçileri, tüm talepleri kabul edilene kadar grevin devam edeceğini belirtiyorlar.

Hindistan'da işçi eylemleri sürüyor

Büyük Haydarabat Belediye Şirketi (GHMC) işçileri 8 Şubatta greve çıktılar. 25 bini aşkın işçinin greve çıkmasıyla sokaklar, caddeler çöp yığınlarıyla dolmuş durumda. Bu manzara, bir kez daha işçilerin gücünü ortaya koydu. İşçiler üretimden gelen güçlerini kullandıklarında hayatı durdurdıklarını kanıtlıyorlar. GHMC'de çalışan 20 bin sokak temizliği işçisi, bin 500 nakliye işçisi ve 2 bin sağlık işçisi de dâhil olmak üzere 25 binden fazla sözleşmeli ve taşeron işçisi greve katılıyor.

Çeşitli sendikalar, taşeron işçilerinin aldığı asgari ücretin arttırılmasını, yeni temizlik aletlerinin alınmasını, sözleşmelerin yeniden düzenlenmesini, işçiler için konut, sağlık kartı vs. sağlanmasını talep ediyorlar. İşçilerin tamamı grevi sahipleniyor ve hükümet tarafından talepleri karşılanıncaya dek grevi sürdürmeye kararlı olduklarını belirtiyorlar.

Ayrıca yine Hindistan'da binlerce işçi, 2012 Temmuz ayında tutuklanan 147 Maruti Suzuki işçisinin serbest bırakılması talebiyle, 31 Ocakta Yeni Delhi caddelerini doldurdu. 15 Ocakta Haryana eyaletinde başlayan yürüyüş Jantar-Mantar'da sona erdi.

2012 Temmuzunda Hindistan Maruti Suzuki fabrikasında, fabrika yöneticisi, bir işçiye hakaret etmişti. Hiçbir sorgulama yapılmaksızın işçinin cezalandırılmasına öfkelenen işçiler, bir araya gelerek sendikanın duruma müdahale etmesini istemişlerdi. Patronun buna cevabı, fabrikaya grev kırıcılarını getirerek sendikalı işçileri korkutmaya ve baskı altına almaya çalışmak olmuştu. Fabrikada grev kırıcı çete üyeleriyle işçiler arasında çatışmalar

Kamboçya'da çalışma koşulları ve işçilerin mücadelesi

4 Şubatta, Kamboçya'da, Batılı büyük markalar için tekstil ürünleri ve spor ayakkabı üretimi yapan fabrikaların işçilerini taşıyan bir kamyon devrildi. Kaza sırasında kamyonunda 93 işçi bulunuyordu. 11'i ağır olmak üzere 86 işçi yaralandı.

Kamboçya'da işçiler fabrikalara üstü açık kamyon kasalarında taşıyorlar ve ne yazık ki, bu durum oldukça yaygın. 500 binden fazla işçinin tekstil sektöründe çalıştığı Kamboçya'da çalışma koşulları oldukça ağır ve neredeyse hiçbir iş güvenliği önlemi alınmıyor. Bu nedenle de tıpkı Bangladeş'te olduğu gibi sık sık iş kazaları yaşanıyor. Öte yandan ücretler son derece düşük.

Geçtiğimiz ay asgari ücretlerini aylık 160 dolara çıkararak isteyen işçiler, oldukça çetin bir mücadele vermiş, 5 işçi polis tarafından katledilmiş ve 23 işçi de tutuklanmıştı. Sendikalar, 10 Şubatta Kraliyet Sarayı'na yürüdüler ve yaptıkları açıklamada tutuklu işçilerin serbest bırakılmaması ve asgari ücretin 160 dolara çıkarılmaması durumunda ulusal çapta greve çıkacaklarını duyurarak hükümeti uyardılar. İşçiler gerek çalışma koşullarının iyileştirilmesi, gerekse ücretlerinin yükseltilmesi için mücadelesine devam ediyorlar.

yaşandı. Fabrikaya gelen polisler de işçilerden yana değil, patrondan yana tavır aldılar. İşçiler, kendilerini tehdit ederek dövmeye çalışan firma yetkililerine tepki gösterdiler. Çıkan çatışmanın sonucunda birçok işçi yaralandı. Yönetimin çetesinin fabrikayı ateşe vermesinin ardından Suzuki buradaki iki fabrikayı kapattı. Olayların ardından bir yönetici toplantı salonunda ölü bulundu. Hükümet ve polis, işçilere saldıran ve fabrikayı ateşe veren çete üyelerini soruşturmak için hiçbir şey yapmazken, cinayet için fabrikanın 3 bin işçisini suçladı ve 147 işçiyi tutukladı. Bu olaydan sonra binlerce aile ekonomik ve psikolojik bir yıkımın içine düştü.

Bu saldırının üzerinden bir buçuk yıl geçmesine rağmen, söz konusu haksızlığa karşı mücadele sona ermedi. 31 Ocakta işçiler, işçi aileleri, öğrenciler, sivil toplum örgütleri, Maruti Suzuki İşçileri Sendikası pankartı arkasında bir araya geldiler. Eylemlere, Hindistan'da yer alan pek çok sendika katıldı. 147 işçinin derhal serbest bırakılmasını ve işten çıkartılan 2300 işçinin işlerine geri alınmasını talep ettiler.

Eylemin ardından işçiler, taleplerinin yer aldığı bildiriye Hindistan Başbakanı'na gönderdiler. İşçiler, Federal ve Merkezi hükümetin işçi haklarına yönelik saldırılarına karşı mücadele ediyorlar. Eylem, işçilerin talepleri karşılanıncaya kadar desteğin devam edeceği sözü ile sonlandırıldı.

İspanya'da binlerce Coca-Cola işçisi grevde

Coca-Cola, İspanya'nın Madrid, Alicante, Palma ve Asturias kentlerinde bulunan dört şişeleme fabrikasını kapatacağını duyurdu. Bu durum, yaklaşık 750 işçinin işsiz kalması ve 500 işçinin de farklı bölgelere taşınması anlamına geliyor. İşçiler, çeşitli eylemlerle fabrikaların kapatılmasına karşı çıkıyorlar.

İspanya'da binlerce Coca-Cola işçisi fabrika kapatmalarına karşı 2 Şubatta yürüdüler. İşçiler, Coca-Cola şapkalı ve yeşil giyerek 2 fabrikanın bulunduğu Madrid sokaklarını doldurdular. İşçiler, "kapatmalara hayır", "işten atmalara hayır" dövizleri taşıyarak tepkilerini dile getirdiler.

Coca-Cola yönetimi, fabrikaların kapatılmasının verimliliğin artırılması için gerekli olduğunu iddia ediyor. İşçiler ise büyük kârlar elde edildiği hâlde fabrikaların kapatılmasının ve işçilerin işsiz kalmasının haksızlık olduğunu dile getiriyorlar. Madrid'in yoksul bölgelerinden biri olan Fuenlabrada'da bulunan fabrikada çalışan işçiler ise, kapatmaları protesto etmek amacıyla 31 Ocakta greve çıktılar. ■

Suriye'deki Savaş ve Emekçi Kadınlar

Savaş sadece şehirlerin ve köylerin yıkılması, ölüm demek değildir. İşçi sınıfının erkekleri ölüme gönderildiği için en ağır işleri yapmak kadınlara kalır. Taciz, tecavüz, yerini yurdunu terk etmek kadınlara düşer.

İşsizlik, açlık, güvencesiz ve kayıt dışı çalışma, düşük ücretler, eğitim ve sağlık hizmetlerinin kısılması, bebek ölümleri, aile içi şiddet, kadın cinayetleri, cinsel istismar... Bütün bunlar yetmezmiş gibi dünyaya hâkim olan kapitalist sömürü düzeni savaş felâketini yaratıyor ve bedelini toplumun en yoksul, en çok ezilen kesimlerine ödetiyor. Kadınlar savaşın yarattığı yıkımın

altında kalıyorlar, öldürülüyorlar, evlatlarını ve eşlerini kaybediyorlar.

Savaş sadece şehirlerin ve köylerin yıkılması, ölüm demek değildir. İşçi sınıfının erkekleri ölüme gönderildiği için en ağır işleri yapmak kadınlara kalır. Taciz, tecavüz, yerini yurdunu terk etmek kadınlara düşer.

Suriye'de yaklaşık üç yıldır korkunç yıkımlara yol açan bir iç savaş sürüyor. Bu savaşın arkasında uluslararası güç odakları, yarattığı yıkımın altındaysa yoksul işçi ve emekçiler var. Patlayan bombalar binlerce insanı katledden şehirleri de yaşanamaz hale getiriyor. Yüzbinlerce insan yerini yurdunu terk etmek zorunda kalıyor. Türkiye'ye gelen Suriyeli göçmenlerin sayısının 2 milyona ulaştığı tahmin ediliyor. Bunların çoğu kadın ve çocuk.

Yaşadıkları ülkedeki zulümden veya açlıktan kaçan, ailelerini, tüm sevdiklerini geride bırakarak başka ülkelere sığınan yoksullar için yaşama tutunmak hiç de kolay olmuyor. Türkiye'ye mülteci olarak sığınan Suriyeli kadınlardan biri şunları söylüyor: "Kamptan kampa sürülürüz. Kaldığımız yerlerde çok insan ve çok gürültü var. İnsanlar koşulların zorluğu nedeniyle birbirlerine sabre demez hale gelmiş durumdadır. Suriye'de bir hayatımız vardı. Her şeyi bırakıp gelmek zorunda kaldık. Ama yine de her şey ölmekten iyidir." Suriyeli kadınlar savaşın yarattığı belâların başında gelen tecavüzdən de kaçıyorlar. Tecavüz Suriye savaşının rutin bir parçası haline gelmiş durumda. Vcdanı, akli ve insanlığı bitiren savaş makinesi tarafından binlerce kadının gözlerindeki ışıltı çalındı. Savaş başladığından beri 6 binden fazla kadın tecavüze uğradı.

Türkiye'nin Suriye sınırına yakın illerinde ve batıdaki büyük kentlerde parklarda yatan, önlerine koydukları "Suriyeliyim, zor durumdayım" yazan kağıtlarla bir parça ekmek parası bulmaya çalışan insanları hepimiz görüyoruz.

Ufacık çocuklar ve kadınlar kara kışın soğuşunda hayatta kalma mücadelesi veriyorlar. Ailelerini ve hayatlarını kurtarmak isteyen kadınlar, Türkiye'de tutunabilmek için kendi istekleri dışında ikinci, hatta üçüncü eş olarak evlilikler yapmaya zorlanıyorlar, aslında erkeklere satılıyorlar. Suriyeli kadınların çaresizliğinden yararlanan fırsatçılar ise onları satın alıyorlar.

Suriye sınırındaki Hatay, Gaziantep gibi illerde savaşın dehşetinden kaçan Suriyeli kadınları onlarla evlilik yapmak isteyen erkeklere pazarlayan aracılar var. Bu iş çaresiz kadınlara yardım etmek olarak sunuluyor. Oysa Suriyeli kadınlar, dillerini bilmedikleri bir ülkede tanımadıkları insanlarla yaşamak ve hem evin işlerini yapmak hem de erkeklerin zorbalığına ve şiddetine katlanmak zorunda kalıyorlar. Kendilerinin sebep olmadığı, belki de nedenini bile anlayamadıkları bir savaşın en büyük kurbanları oluyorlar. Oysa hangi ulustan olursa olsun emekçi kadınlar bu zorbalığı hak etmiyorlar.

Bu insanlık dışı vahşet patronların sömürü düzeninin ürünü ve bir parçasıdır. Suriyeli emekçi kadın kardeşleri-

mize de dünyanın tüm ezilenlerine de en büyük yardım onları yani kendimizi bu sömürü düzeninden kurtarmak için mücadele etmektir.

Kadın işçilerin mücadele tarihi savaşa, kapitalizmin yarattığı karanlığa karşı verdikleri sayısız başarılı mücadeleyle doludur. Emekçi kadınlar, kapitalist devletin ve sömürücü patronların karşısına örgütlü mücadeleyle dikilmeli, aşağılanma, sömürü, işsizlik ve savaşlar karşısında kendilerine biçilen rolü reddederek işçi sınıfının mücadele saflarında en önde yerlerini almalıdırlar. ■

Biz Kadınların Yaşadıkları

■ Aydınli'dan bir ev kadını

Bir kadının ekonomik özgürlüğünün olması lazım. Çalışınca bir ihtiyacını eşine rahatça söyleyebiliyorsun. Çünkü biliyorsun ki eve katkı var. Çalışan kadın daha çok çile çekiyor. İşyerinde çalış, evde çalış, işin stresi, evin stresi, her şey kadının sırtına yıkılıyor. Bir kadın işyerinde erkeğe göre daha çok eziliyor.

Ben sabun fabrikasında çalışırken usta sürekli bize baskı yapıyordu. Yeni bir işyeriydi, işi düzene sokacağım diye bütün hırsını bizden çıkarıyordu. Kadın olduğun için fabrikada sürekli temkinli davranmak zorundasın. Kendini rahatça ifade edemiyorsun. Bu biz kadınlardan kaynaklanmıyor. Kadın işçiler "karşımdaki ne düşünür?" diye sürekli temkinli davranmak zorunda kalıyor. Sürekli kadınlar öldürülüyor, neden? Her gün bir kadın cinayeti yaşanmasının sebebi ne? Her şeyin kaynağında ekonomik sıkıntılar yatıyor. Bir erkek ne kadar anlayışlı olsa da koşullar kötü olduğu için, para hiçbir şeye yetmediği için aile içerisinde huzursuzluk yaşanmaya başlıyor. Yaşanan bu cinayetlerin, şiddetin tek sorumlusu erkekler değil. Burada erkek açısından da bakmak lazım. İşyerinde huzurun olmaması, sürekli baskı yapılması, geçim sıkıntısı erkeği sürekli bunaltıyor. Ve bu durum haliyle eve de yansıyor. Tüm bu koşullar erkeği içkiye, kadına şiddete itiyor. İşçiler daha iyi ücret alırsa, insan gibi yaşayabilirse bugün bu kadar çok kadın cinayeti yaşanmaz.

Eşimin aldığı ücret her şeyden kıssak da hiçbir zaman eve yetmiyor. Doğalgazı ne kadar kısıp açsak da faturanın

altından kalkamıyoruz. Sırf faturaları ödemeye paramız yetmediği için soba kurmak zorunda kaldım. Bir yaşında oğlum var. Doğalgazı açıp bütün evi ısıtmam için ayda en az 500 lira doğalgaz faturası ödemem gerekiyor. Böyle bir imkânım olmadığı için de mecburen soba kurup tek odada hapis kalıyoruz. Buna rağmen bir kişinin maaşı evi geçindirmeye yetmediği için ben de çalışmayı düşünüyorum. Ama çocuğuma bakacak kimsem yok, nasıl yapacağımı ben de bilmiyorum.

Tüm bu sorunları aslında ben de diğer kadınlar da ancak bir araya gelerek, kadın-erkek birlik olarak çözebiliriz. Ben elimden geldiği kadar UİD-DER'in çalışmalarına katılıyorum. Bir kadının UİD-DER'e katılması demek çok güzel bir şey. Çünkü insan bilinçleniyor. Çok güzel arkadaşlıklar, dostluklar var. Kadınların gelmesi lazım. Bütün kadın arkadaşları şimdiden, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü için yapılacak şenliğe davet ediyorum. ■

Bak Postacı Ne Halde Çalışıyor!

■ Sarıgazi'den bir dağıtım işçisi

Merhaba arkadaşlar; Ben postanede çalışan bir işçiyim. Sizlere çalışma koşullarımdan bahsetmek istiyorum. İşe gireli daha bir yıl olmadı. Taşeron olarak çalışıyorum. Bundan 5 yıl önce de postanede dağıtım işçisi olarak çalışmışım. O yıllarda işçilere dağıtım yapılacak 10-11 sokak veriliyordu. Şimdi ise bu sokakların sayısı 20'nin üstüne çıkmış durumda. Hatta bir emekçi ablamızın dağıtım yaptığı sokak sayısı 44. İş yükümüz 5 yıl içinde iki kat artmış durumda. Patronlar az işçiyle çok iş yaptırma politikalarını örgütsüz olduğumuz için korkmadan uyguluyorlar.

Pazar günü hariç her gün bu sokakların dağıtımını yapıyoruz. Bu kadar çok çalışmamızın karşılığında ise aldığımız maaş asgari ücretten fazla değil. Üstelik bu asgari ücretin içerisinde ulaşım ve yemek de dâhil. Yemek ve ulaşım için harcama yaptığımızda maaşımız asgari ücretin altına düşüyor. Kalan maaş ile hiçbir şeyin hesabını yapamıyoruz. Aldığımız para aklıktan ölmememize yetiyor ancak. Maaş az olduğu için bazı arkadaşlar ek iş yapıyorlar. Posta dağıtarak yorulan arkadaşlar ek iş yaparak daha da yoruluyor-

lar. Ayrıca karda kışta dağıtım yaptığımız halde gerekli iş elbiseleri verilmiyor. Kendi imkânlarımızla kardan ve yağmurdan korunmaya çalışıyoruz. Üstelik sokaklara verilen posta yükünü taşımak o kadar zor ki! Zamanla meslek hastalığına yakalanıyoruz. Özellikle fitik gibi. Aslında bisiklet ya da pazar arabası verilse taşımamız daha kolay olacak, fakat verilmiyor.

Çalışma koşullarımızın zorluğu ve ücretimizin düşüklüğü yetmiyormuş gibi bir de işyerinde taşeron ve kadrolu diye ayırım yapılıyor. Aslında PTT'de üç çeşit çalışan kadrosu var. Kadrolu memur, sözleşmeli işçiler ve bir de taşeron işçiler olarak bölünmüş durumdayız. Bu şekilde ayrılmasının nedeni ise işçilerin birliğinin ve örgütlülüğünün önüne geçmek. Birbirinden uzaklaşmalarını sağlamak. Normalde işyerinde sendikali işçiler var. Fakat bize kadrolu işçilerin kullandıkları haklar kullandırılmıyor. Personel servisini kullanmamız yasak, öğle yemeği ücretli ve ücretlerimiz düşük.

İşte evlerinize postaları getiren posta işçilerinin çalışma şartları bu şekilde. Şeflerin yoğun baskısı, sokak sayılarının artması, işçilerin birbirinden ayrıştırılması, düzenli yemeğin olmaması ve yol ücretinin maaşımızın içinde olması ve en önemlisi de maaşlarımızın düşük olması biz posta dağıtım işçilerinin bir araya gelip örgütlenmesi gerektiğini ortaya koyuyor. Biz işçiler sorunlarımızı tek başımıza çözemeyiz. Örgütlü olursak her türlü sorunun üstesinden geliriz. ■

Ücretsiz Kreş İşçi Kadınların Hakkıdır!

■ Beylikdüzü'nden bir işçi

Merhaba arkadaşlar, ben Beylikdüzü'nde büyük bir metal fabrikasında çalışıyorum. İşyerimizde kadın erkek yüzlerce işçi genelde üç vardiya şeklinde çalışıyoruz. Sabahın erken saatlerinde servis beklerken, uykulu gözlerle annelerinin elini tutan çocukları, annelerinin kucağında iki büküm olmuş uyuklayan çocukları, bir sonraki durakta bebeğini battaniyeye sımsıkı sarmış işçi kadınları görüyorum.

Düşünün, küçücük çocuklar hem uykusuz hem de soğukta anneleriyle birlikte işe gitmek zorunda. Üstelik bir de yarım saat önce işyerinde oluyoruz. Bu, daha da erken uyanmak demek. İşyerinde, çocukları olan kadınlar için bir kreş yapılmış ama kreş hakkı ücretsiz olmasına rağmen her bir kadından aylık 40 lira para kesiliyor. Sözleşmeli olarak çalışan kadınların da çocukları var ama bu kadınlar bu işyerine başlamadan önce çocuklarını doğurdıkları için kreş hakkından yararlanamıyorlar. Oysa her ne olursa olsun, çocuğunu ister işe girmeden önce isterse işe girdikten sonra doğurmuş olsun, 0-6 yaş arası çocuğu olan her kadının mevcut kreşten yararlanma hakkı vardır. Ancak patron çeşitli bahaneler ileri sürerek işçilerin kreş hakkını gasp ediyor.

Geçenlerde bir arkadaşımınla sohbet ederken, iki yaşında bir çocuğu olduğunu öğrendim. "Çocuğun şu an kreşte mi" diye sordum. O da "hayır, ben çocuğumu buraya başlamadan önce doğurdum. Çocuğunu burada doğuranlar için kreş hakkı varmış" dedi. Normalde paydos saati 16.00 ya da 24.00 ama çocukları olan kadınlar 15 dakika önce kreş odasına gidiyor. Çünkü kendi kıyafetlerini değiştirmeleri, çocukların giyimi epey zaman alıyor. Çocukların gün boyu hareketli olmaları, terli olmaları nedeniyle hemen dışarı

çıkılmaları, biraz bekletilmeleri gerekiyor. Fakat bu kadın işçiler için de artık tam paydos saatinde işi bırakmaları söylendi. Buna bağlı olarak terli halde dışarı çıkan bir çocuk hastalandı.

Bir gün metrobüste yolculuk yaparken, işyerinden tanıdığım, çocuğu olan bir kadın işçiyle karşılaştım. O hafta yılbaşı için patron herkese bir haftalık ücretsiz izin vermişti. Yıllık izin hakları kalanlar ise bizden bir hafta önce izne çıkarılmıştı. Kadın işçi, işyerinden, çocuk büyütme bahsederken kendi sorunlarını anlatmaya başladı: "Vallahi çocuk için çok zor oluyor. Uykusu düzensiz oluyor. Gece vardiyası için de kreş yok. Üstelik bizlerden aylık 40 lira kesiliyor. Çocuğumu kaç gündür hastaneye götürüyorum, soğuk almış. Vardiya amirini arıyorum, diyorum ki benim çocuğum hasta ben işe gelemiyorum, benim yıllık iznimden kes diyorum; 'olmaz, ben senin yıllık iznini Ocak ayında kullanırdım' diyor. Böyle şey olur mu? Benim çocuğum hasta, adamın düşündüğüne bak. Kaç kere kavga ettim, yine aynı şeyleri yapıyor. Kendi kafalarına göre bizi izne çıkarıyorlar. Yaz aylarında doğru dürüst izne çıkamıyoruz."

Evet arkadaşlar, maalesef işçilerin durumu şimdilik böyle. Kreş hakkını yasalara sokan yine aynı işçilerin ataları değil midir? Yani işçilerin birlik olup mücadele etmekten başka çıkar yolları kalmıyor. Bu arada, bu işyerinde sendikanın da olduğunu söylemiş miydim? Eh söylemiş olayım. Anladığınız gibi, bu sarı sendikanın bizim için varlığı pek anlaşılmasa da, patronun çıkarları için bir hayli çalıştığı herkesçe biliniyor. Şunun da bilinmesi gerekiyor ki, o sendikayı da adam edecek yine biz işçilerden başkası olmayacaktır. ■

Korkunç Kâbus: İşsizlik

■ Sefaköy'den bir UID-DER'li

Çalış, üret, kazan, paylaş, çalış, üret, kazan, paylaş, çalış, üret, kazan, paylaş...

- Siz muhasebeye çıkın ve tazminatlarınızı alın. Çıkarıldınız.

-Neden?

-Kriz var. Üretimde daralmaya gidiyoruz.

Çalışma, üretme, kazanma, paylaşma, çalışma, üretme, kazanma, paylaşma...

Birçoğumuzun benzer şekilde karşı karşıya kaldığı bir durumdur işsizlik. Bilim insanları, insanı çalışan, üreten, paylaşan sosyal bir varlık olarak tanımlarlar. İşsiz kaldığında haliyle çalışamayan, üretemeyen ve elinde paylaşacak bir şeyi olmayan işçi, birçok sorunla boğuşur. Dünya Çalışma Örgütü (ILO) verilerine göre dünyada 202 milyon resmi işsiz vardır. Bu rakama gizli işsizleri kattığımızda rakam 1 milyarı aşmaktadır. Sendikaların araştırmalarına göre Türkiye'de gerçek işsiz sayısı 4 milyon 698 bin civarındadır. İşsizlik başlangıçta bireyleri ilgilendiren bir problem olarak algılansa da aslında toplumsal bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. İstatistik verileri bir bakıma kuru rakamlardır. 4 milyon 698 bin işsiz derken bir rakamdan söz etmiş oluruz; gerçekte ise 4 milyon 698 bin düşünen, duyulanan, üzülen, ümitsizliğe kapılan insan ve benzer duyguları paylaşan yakınları, eşleri, çocukları, anne-babaları, onların ıstırapı söz konusudur.

İşsizlik beraberinde birçok ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunlar getirmektedir. İşsiz kaldığımızda başımızı ellerimizin arasına alır kara kara düşünürüz: "Neden ben?", "Evdekilerin ve arkadaşlarımla yüzüne nasıl bakarım?", "Şimdi ne olacak?", "Nasıl iş bulacağım?" gibi sorular kafamızın içinde döner durur. Çoğu zaman sabah çalışmaya gidiyormuşçasına evden ayrılır; akşam işten dönüyormuş-

çasına eve geliriz. Aradaki zamanı, iş arama, sıkıntı içinde dolaşma ya da kahvehanelerde oturma ile doldururuz. İşsiz kaldığımız süre uzadıkça kendimize güvenimiz, iş arama şevkimiz ve iş bulma umudumuz da azalır. Birçok işsiz karşı karşıya kaldığı sefalet, ilerleyen zaman içerisinde psikolojik bir yıkım sürecini başlatır. İşçide bir dizi psikolojik etkiler görülür: Umutsuzluk ve çaresizlik başlıca etkilerdendir. Kendine olan güvenini kaybeden işçi giderek tahammülsüzleşir, içine kapanır, yalnızlık duygusu hisseder ve hayattan tat alamaz, tatmin olamaz. Yapılan araştırmalarda işsizlikle birlikte aile içi şiddet ve suç işleme eğiliminin, alkol ve uyuşturucu kullanımının, intihar olaylarının artması arasında ciddi bağlar kurulmuştur.

Kapitalist sistemde her şey satılmak için üretilir. Bu sömürü sisteminde işçinin hayatta kalabilmek için gerekli geliri elde etmek üzere satabileceği tek bir şey mevcuttur, o da kendi işgücüdür. Ancak bu sömürü sisteminin efendileri olan patronlar, işçilere baskı kurarak onları daha fazla sömürebilmek için, her daim bir işsizler ordusunun varlığına ihtiyaç duyar. İşçi sınıfının örgütsüz olduğu bu gibi dönemlerde, var olan çalışma koşullarına itirazı olan bir işçiye kapı gösterilir ve bu koşullarda çalışacak milyonlarca işsiz olduğundan bahsedilir. Tüm dünyada 8 saatlik işgünü esnetilmekte ve ortadan kaldırılmaktadır. Neredeyse tüm fabrikalar üç vardiya ve 8 saatlik işgünü bırakarak, 12 saatlik iki vardiya biçiminde çalışmaya geçmiştir. Bu da her 3 işçiden birinin işsiz kalmasına ve çalışan işçilerinse daha uzun ve yorucu saatler altında, iş cinayetlerine kurban gitmesine zemin hazırlamıştır. İşsizlik sorunu sadece çalışamayan işçilerin değil, tüm işçi sınıfını ilgilendiren bir sorundur. İşsizlik arttıkça çalışan işçiler üzerindeki baskı artmakta, çalışma koşulları giderek ağırlaşmakta, işgünü uzamakta, ücretler düşmektedir. Sosyal haklar ise zaten elimizden alınmış durumdadır. O halde sorunlarımıza sahip çıkmalı, birleşmeli ve işsizlikle birlikte yoksulluğa karşı mücadele etmeliyiz. ■

Bir Fabrika Dört Mevsim

■ Gebze'den bir metal işçisi

Evet, sayın seyirci işçi kardeşlerim, fabrikadaki hava durumuyla karşınızdayız. Fabrikada her zaman olduğu gibi bugün de yoğun bir duman ortalığı kuşatmış durumda. Yetersiz fanlar ve havalandırmalar yüzünden görüş mesafesi neredeyse sıfırın altına inmiş durumda. Özellikle forklift sürücülerinin dikkatli olmasında fayda var. Vızır vızır fabrika içerisinde dönen forklift sürücülerinin kendilerinin ve arkadaşlarının sağlığı için çok dikkatli olması gerekiyor. Diğer işçiler her ne kadar maske taksalar da maskelerin yetersizliği ve yoğun duman nefes almayı zorlaştırıyor. Yoğun duman meslek hastalıklarına davetiye çıkartıyor adeta.

Dumanın yanında bir de özellikle ocakların bulunduğu tarafta çok sıcak bir hava mevcut. 1500 derecede metal eriten ocaklarda çalışan işçileri bunaltıcı bir hava bekliyor. Ocaklarda çalışan işçilerin terden sınırlı olan tişörtlerini sık sık değiştirmeleri ve soğuk-sıcak dengesine dikkat etmeleri gerekiyor. Her ne kadar dikkat etsen de dışarıda

soğuk, içeride ise çok sıcak bir hava. Haliyle hasta olmak işten bile değil. Gün içerisinde ocaklarda sıcaklığın 40 dereceye kadar çıkması bekleniyor. Ocaklarda durum bu iken fabrikanın batı ucundaki bölümlerde çok soğuk bir hava mevcut. Açık olan sevkizat kapısından esen lodos işçilere çok zor anlar yaşıyor. Her ne kadar ateş yakarak ısınmaya çalışsalar da özellikle gece vardiyasındaki işçilerin çok dikkatli olması gerekiyor. Özellikle bu bölümlerde soğuk algınlığı ve gribal enfeksiyon riski çok yüksek. Son olarak patron ve müdürlerin odasından hava durumunu aktaralım. Patronun ve müdürlerin odasında klima olduğu için çok ılık bir hava var. Klima sayesinde hava sıcaklığını dengeleyebiliyorlar.

İşte bizim fabrikada hal böyle. Eminim sizlerin çalıştığı yerler de bundan iyi değildir. Biz soğuk ve sıcak ile boğuşurken patron ve müdürleri istedikleri ısıya getirilen odalarında oturuyorlar. Fabrikada dört mevsimi bir arada yaşıyoruz. Bu adaletsizlik değil mi? Evet öyle! Ama bu koşulları, ancak biz işçiler bir araya gelip örgütlendiğimizde değiştirebiliriz. ■

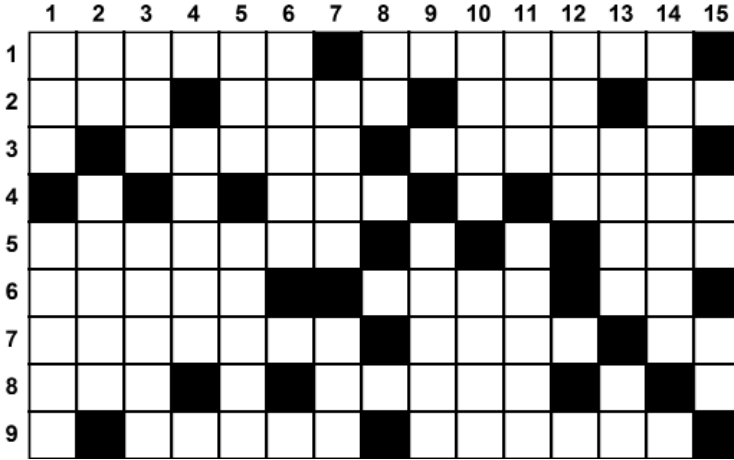
Tahterevalli

İyice görüyorum artık düzeni.
Orada, bir avuç insan oturuyor yukarıda,
Aşağıda da birçok kişi.
Ve bağıyor yukarıdakiler aşağıya:
"Çıkın buraya gelin ki,
Hepimiz olalım yukarıda."
Ama iyice gözlediğinde görüyorsun,
Neyin saklı olduğunu
Yukarıdakilerle, aşağıdakiler arasında.
Bir yol gibi gözüküyor ilk bakışta.
Yol değil ama.
Bir tahta bu.
Ve şimdi görüyorsun açıkça;
Bu bir tahterevalli tahtası.
Bütün düzen bir tahterevalli aslında.
İki ucu birbirine bağımlı.
Yukarıdakiler durabiliyorlar orada,
Sırf ötekiler durduğundan aşağıda

Ve ancak;
Aşağıdakiler, aşağıda oturduğu sürece
Kalabilirler orada.
Yukarıda olamazlar çünkü
Ötekiler yerlerini bırakıp çıksalar yukarı.
Bu yüzden isterler ki;
Aşağıdakiler sonsuza dek
Hep orada kalsınlar.
Çıkmasınlar yukarı.
Bir de, aşağıda daha çok insan olmalı
yukarıdakilerden.
Yoksa durmaz tahterevalli.
Tahterevalli.
Evet, bütün düzen bir tahterevalli.

Bertolt Brecht

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. Siyasi, iktisadi, sosyal konularda haber ve bilgi vermek, yorumlar yapmak için günlük veya belirli sürelerle çıkarılan yayın. Haksızlığa, saldırıya uğrayan insan ya da insanların o haksızlığa karşı koymak üzere giriştiği eylem.
2. Gözde sarıya çalan kestane rengi. Bayındırlık. Kürtçe bir kadın ismi. Bir binek hayvanı.
3. Müslümanların günde beş vakit, dinî bakımdan belirlenen kurallara göre yapmak zorunda oldukları ibadet. Birine geçici olarak bırakılan ve teslim alınan kişice korunması gereken eşya.
4. "Açlık ordusu yürüyor/bayrağında umut/umutların umudu bayrağında" şiiriyle işçi sınıfına seslenen büyük şairimizin soyadı. Kimi dillerde erkek cinsten sayılan sözcük, erkeksi.
5. ...edebiyatı yapmak: Kahramanlık edebiyatı yapmak, abartılı bir anlatımla etkilemeye çalışmak. Karışık renkli.
6. Başıboş, serbest, hür, kurtulmuş. Bahis, iddia, lâdes. Türkiye'nin para biriminin kısaltması.

7. Akdeniz'in en büyük adası. İlbahar yağışlarıyla yeşeren, yaz başlarında kuruyan küçük boylu ot topluluğu, bozkır. Zamanın bölünemeyecek kadar kısa parçası,
8. Büyük kardeş, ağabey. Bir balık çeşidi.
9. Bir erkek ismi. Bir taşınmazın alacağa karşılık rehin tutulması.

Yukardan Aşağıya

1. Atı yönlendirmek için ağızına takılan demir araç. Herhangi bir olayın yol açtığı kırılma, dökülme, yıkılma gibi zarar.
2. Kırmızı. Nezaket gösteren.
3. Sanma ve düşünme. Macaristan halkından veya bu halkın soyundan olan kimse.
4. Özgürlük, serbesti.
5. İngilizceden Türkçeye girmiş olan ve takım, ekip anlamına gelen kelime. Bir kimseyle karşılaşıldığında söz ve işaretle nezaket gösterisi yapma, merhaba.
6. Belirti, iz, ipucu.
7. Serbest bırakma. İsyan eden.
8. Doktor kısaltması
9. Samimi olmayan, ciddi.
10. Bir tiyatro sahnesinin önünde, ışık ve ışıldakların yerleştirildiği, izleyiciye en yakın yer. Dur.
11. Üzme, sıkıntı verme. Söylenen sözleri söylendiği kadar çabuk yazmaya elverişli, kısa ve yalın işaretlerden oluşan yazı yöntemi.
12. Halk ağzında nine.
13. Er, onbaşı ve çavuşlara verilen genel ad. Renyum elementinin simgesi.
14. 1982'nin Eylül ayında, Lübnanlı Hıristiyan faşist Falanjlar ile işbirliği yaparak, Beyrut'ta binlerce insanın katliamına imza atan Beyrut Kasabı Ariel Şaron'un saldırdığı iki kamptan biri.
15. Bir nota. İşte, al buyur.

Geçen Ayın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Y	O	L	S	U	Z	L	U	K	S	I	B	E	R	
2	A	T	A	S	I	Y	A	N	M	E	N	Ü			
3	Y	O	K	S	U	L	L	U	K	B	A	İ	Ş		
4	A	M	İ	L	A	M	I	R	A	T	T	K	V		
5	N	A	Y	N	A	A	Ş	T	T	B	E				
6	T	A	A	M	Ş	K	E	M	A	N	E	T			
7	Y	R	H	A	K	T	R	A	M	L					
8	A	R	A	O	S	F	A	İ	K	A	T	İ			
9	D	O	S	T	M	O	D	E	R	N	A	Z	İ	L	

İşçilerin Sordukları/21

Rapor alan işçinin ücreti kesilir mi?

İşçi aynı gün hastaneye gider ve sonra rapor almaya-
rak işine geri dönerse ücretinden kesinti yapılmaz. Eğer
rapor alırsa işçinin son bir yılda 90 günlük prim ödeme-
si olup olmadığına bakılır. Yoksa SGK'dan iş göremezlik
ödeneği alamayacağı için ücretinden kesinti yapılamaz.
90 günlük prim ödemesi varsa rapor parası alabilir. An-
cak rapor aldığı ilk iki gün için SGK ödeme yapmaz.
SGK, 3. günden itibaren ödeme yapar. Fakat meslek
hastalığı veya iş kazası durumunda daha ilk günden iti-
baren ödeme yapılır. Ödeme miktarı, ödeme yapılan her
gün için yatarak tedavi gören işçinin günlük ücretinin ya-
rısı, ayakta tedavi gören işçinin günlük ücretinin üçte ikisi
oranındadır.

SGK'dan alınan rapor parası konusunda mevzuat bu
kadar netken, işveren tarafından yapılacak ödeme konu-
sunda tam bir karışıklık söz konusudur. Çünkü rapor alan
bir işçiye nasıl ödeme yapılacağı yasa da net olarak belir-
tilmemiştir. Netlik olmadığı için her işveren keyfine göre
yasayı yorumlamaktadır. Yaygın olan uygulamaya göre,
işveren işçinin rapor aldığı hiçbir günün ücretini ödemek
zorunda değildir. Dolayısıyla SGK'nın ödemediği iki gün-
lük ücreti de ödemek zorunda değildir. Sadece maktu
aylıkla çalışan işçilerin raporlu olduğu günlere ait ücreti
kesilemez. Ancak bu durumda işçi SGK'dan aldığı rapor
parasını işverene vermekle yükümlüdür.

“Maktu aylık” diğer adıyla “kesin aylık” derken ne
kastedildiği de net olarak belirtilmediği için uygulama-
da ciddi sıkıntılar yaşanıyor. Normal
şartlarda saat ücreti, parça başı ya da
günlük ücret değil de net aylık ücret
(maaş) alan tüm işçilerin maktu ay-
lık aldığı kabul edilmelidir. Ancak
fiiliyatta böyle olmuyor. Sadece sen-
dikalı işyerlerinin toplu iş sözleşme-
lerinde ücret kesilmeyeceğine ilişkin
madde varsa ya da işe girerken imza-
lanan iş sözleşmesinde ücretin “mak-
tu aylık” olduğu belirtilmişse raporlu
olduğu gün işçilerin ücreti kesilmez.
Demek ki burada belirleyici olan işçi-
lerin örgütlülüğüdür. İşçiler haklarını
arıyorlarsa her koşulda ücretlerinin
kesilmesini engellerler. Ama hakları-
nı aramıyorlarsa, işverenler yasadaki
belirsizliği fırsat bilerek “ben senin ra-
porlu olduğun günlerin ücretini öde-
mek zorunda değilim” diyebilmekte-
diler.

İstirahat parası nasıl alınır?

İstirahat parasını ya da diğer adıyla

la geçici iş göremezlik ödeneğini almak için işçi öncelikle
rapor almalıdır. Düzenlenen raporun bir nüshası işçiye,
bir nüshası hastane tarafından sosyal güvenlik kurumuna
gönderilir. Bir nüshası da hastanede kalır. Rapor, kâğıt
olarak alındığı gibi yeni uygulamada mail yoluyla doğ-
rudan işyerine de ulaştırılmaktadır. Hastane ve işverenin
SGK'ya gerekli bildirimleri yapmasının ardından ortalama
2 haftalık bir sürenin sonunda ödemeler PTT veya
ilgili banka şubelerinden yapılmaktadır. İşçi TC kimlik
numarasını vererek parasını alır.

Serbest bölgede çalışan işçiler AGİ alabilir mi?

Serbest bölgelerde üretim yapan ve ürettiği ürünlerin
yasalarca belirlenmiş kısmını ihraç eden işverenler, gelir
vergisi ödemekten muaf tutulmuştur. Bu işverenler işçi-
lerinin sigortasını yatırırken gelir vergisi ödemek zorunda
değildirler. Yaygın kanı, serbest bölgede üretim yapıp gelir
vergisi ödeme yükümlülüğü olmayan bu işyerlerinin işçile-
rine asgari geçim indirimini (AGİ) ödemeyeceği yönündedir.
Ancak bu doğru değildir. Serbest Bölgeler Kanunu Genel
Tebliğinin Diğer Hususlar bölümünde “İstisna uygulama-
sında, asgari geçim indirimini mahsup edilerek kalan tutar
tecile konu olacaktır” denilmektedir. Yani işveren işçiye
vermesi gereken AGİ'yi verdikten sonra kalan gelir ver-
gisinden muaf tutulmaktadır. Bu durumda gelir vergisi
istisnasından yararlanıp yararlanmadığına bakılmaksızın
serbest bölgede üretim yapan bütün işyerlerinde çalışan
işçilerin hepsi istisnasız AGİ almalıdır. ■

Yolsuzluk Sömürü Düzeninin Hamurunda Var

Lüks evler, arabalar, havuzlu mavuzlu siteler, pırlanta kolyeler, marka marka güzel giysiler, pahalı cep telefonları... Reklâmlarda her gün bunları gözümüze sokuyorlar, bunları elde etmeye özendiriyorlar. O giysileri giyenler ve o evlerde oturanlar, çalışan ve alın teri akıtan, geçim sıkıntısından dolayı ayın sonunu zor getiren bizim gibi insanlara hiç benzemiyorlar. Güzel kızların ve yakışıklı oğlanların yüzlerinden sağlık fışkırıyor. Sözde “sevgi dolu olduklarından” birbirlerine arabalar, pırlantalar alıyorlar. Reklâm edilen ürünleri satın alanlar saygın ve mutlu yaşıyorlar. Reklâmlar bize “bastır parayı sen de öyle yaşa...” mesajı veriyor, reklâm edilen her ne ise onu satın almaya teşvik ediyor. Paramız varsa ve o pahalı ürünleri satın alabiliyorsak mutlu, saygın, sevilen, beğenilen, akıllı vb. olduğumuz zihnimize yerleştiriliyor. Ya paran yoksa...

Pahalı olan şeyleri elde etme arzusu sadece reklâmlarla da kışkırtılmıyor. Bir devlet dairesine ya da dükkâna girdiğimizde de orada çalışanların insanlara giyim kuşamlarına göre davrandıklarını görüyoruz. Tıpkı Nasrettin Hoca'nın hikâyesindeki gibi, “ye kürküm ye” dünyası... Paran varsa ve paralı olduğun anlaşılıyorsa ona göre muamele görüyorsun. İşte bu dünya, her şeyin para üzerine kurulu olduğu kapitalizmin dünyasıdır.

Bu düzende paran varsa güçlüsün, saygınsın, güzelsin, akıllısın, dürüstsün, güvenilirsin, Allahın sevgili kulusun! Paran yoksa vay haline! Güçsüz, çirkin, önemsiz, güvenilirmez zavallı mahlûksun. Sevgi dolu olsan ne yazar, paran yoktur! Dürüst, namuslu, ahlâklı olmak gibi olumlu değerler kapitalist sistemde beş para etmez hâle gelir. Akıllı ve bilge bir insan olman da bir şey değiştirmez. Akıllı olan çok para kazanır diye düşünülüyor mu? Eğer paran yoksa akıllı da değilsin!

Kapitalizmde para sadece malları satın almaz. Zengin kişi zayıf karakterli, aptal, düşüncesiz, kibirli ve ahlâksız olsa bile etrafındakiler için o, güçlü, saygın, erdemli, akıllı, bilge bir insan olarak kabul edilir ve öyle muamele görür. Bu yüzden para ve iktidar gücünü bir kez elde etmeye başlayan kişi, hep daha fazlasını arzu eder, paranın ve iktidarın nimetlerine doyamaz hâle gelir. Daha fazla paranın sahibini daha fazla yücelttiği kapitalist düzende parayı nasıl elde ettiğinin de fazla bir önemi yoktur. İşte bu yüzden kapitalizm, insanların ahlâkını bozar ve vicdanını köreltir.

Her şeyin para üzerine kurulduğu, paranın kutsandığı, insanların her ne pahasına olursa olsun “parayı bulmaya”, “voleyı vurmaya” yönlendirildiği, birbirleriyle ha babam de babam rekabete sokulduğu, altta kalanın canı çıksın düşüncesinin egemen olduğu, insanların giderek yozlaştığı, ahlâki çöküntü yaşadığı, vicdanlarının çürüdüğü kapitalist düzende yolsuzluk olmaması mümkün müdür?

Her şeyin para üzerine kurulduğu, paranın kutsandığı, insanların her ne pahasına olursa olsun “parayı bulmaya”, “voleyı vurmaya” yönlendirildiği, birbirleriyle ha babam de babam rekabete sokulduğu, altta kalanın canı çıksın düşüncesinin egemen olduğu, insanların giderek yozlaştığı, ahlâki çöküntü yaşadığı, vicdanlarının çürüdüğü kapitalist düzende yolsuzluk olmaması mümkün müdür?

Bugün devletin tüm katmanlarında yolsuzluk, rüşvet, hırsızlık, usulsüzlük vardır. Bugün ortaya saçılan rüşvet ve yolsuzluklar gerçekte yaşananların çok çok küçük bir kısmını oluşturmaktadır. Bakanlıklardan, belediyelerden tutun, tapu dairelerine ve trafik memurlarına kadar rüşvet ve yolsuzluk her yeredir. Bir devlet dairesinde bürokratik işlemleri hızlandırmak için bile çoğu insan rüşvet vermenin yolunu arar. Devlete iş yapan tüm müteahhitler ihale kapmak için, işadamları malını devlete daha pahalıya satmak için “yetkili mercilere” gereken rüşveti vermeye hazırdır. İktidar sahipleri ise kimler kesenin ağzını daha fazla açıyor, kirli işler konusunda güvenilir ise, ağzını sıkı tutuyorsa, kendisine yakınsa, hatta “partili” ise ihaleleri onlara dağıtırlar. Devletle alışverişi olan patronların her dönemde iktidardaki partiye bok sineği gibi üşüşmesi boşuna değildir. Hepsi pislikten payını almaya çalışır. Yolsuzluk, paranın en yüce değer sayıldığı kapitalizmin mayasında bolca vardır. Mayası bozuk olanın hamuru temiz olur mu?

Yolsuzluklardan arınmış ahlâki bir kapitalizm asla var olmamıştır ve var olmayacaktır. Zaten sistemin temeli işçinin emekçinin kandırılması, soyulması, emeğinin çalınması üzerine kurulmuştur. İşçilerin sömürüsü üzerine kurulu bir sistem nasıl ahlâklı olabilir? İşçi sınıfının sömürüsü hırsızlığın âlâsıdır. İşçisini sömürdüğü için saygınlığını yitiren, ahlâksız olarak ifşa edilmiş, sendika düşmanlığı yaptığı için güç ve itibar kaybeden patron gördünüz mü hiç? Peki, ama ne yapmalı?

Kapitalist çürümeden çıkış yolu elbette var. Rekabeti alt edip dayanışmayı büyütecek olan şey işçilerin birliğidir. İşçinin mücadelesi paranın saltanatına, sermayenin egemenliğine karşıdır. İşçi sınıfının kavgası zenginliği değil alın terini ve emeği yüceltir. Aklını kullanan patron işçiyi sömürür, rüşvet dağıtır, pislik üretir; aklını kullanan işçi ise örgütlenir, mücadele eder! **Örgütlenen işçiler paranın saltanatına boyun eğmezler!** ■

